

Azərbaycan Fransanın əsarətindəki xalqların azadlıq qarçısına çevrilib

Müstəmləkəçi ölkə beynəlxalq səviyyədə ifşa olunur

Fransa Sakit və Atlantik okeanlarında dəniz-aşırı icma və ərazilərində yaşayan xalqların azadlıq arzularına və hüquqlarına hörmət etmir, bu arzuların reallaşmasının qarşısının alınmasına mane olur.

Qvadelupa əhalisi dörd əsrdir ki, Fransanın əsarəti altında yaşayır. Ölkədə müstəqillik tərəfdarı olanlar Fransa tərəfindən öldürülür və onların sayı əhaliyə açıqlanmır.

Azərbaycan Fransanın əsarətindəki xalqların azadlıq qarçısına çevrilib

Müstəmləkəçi ölkə beynəlxalq səviyyədə ifşa olunur

Fransanın günümüzdə də kolonializm siyasətini davam etdirməsini, müstəmləkəsi altında saxladığı xalqların fundamental hüquqlarını kobud şəkildə pozmasını, azadlıq istəyənləri həbs etməsini, öldürməsini Azərbaycan beynəlxalq səviyyədə ifşa edir.

Tarixi soyqırımlar üzərində qurulan Fransanın "demokratiya" adı ilə ölkələrə soxularaq onları əsarətdə saxlamasını, insanlarından kölə kimi istifadə etməsini, müstəqillik arzularını boğmasını faktlarla dünyaya göstərir. Təzib-edilməz şəkildə sübuta yetirilir ki, yüzillər etsə də, nə yazıq ki, Fransa kolonializmi yeni üsullarla davam etdirir.

2023-cü il oktyabrın 23-də Bakıda keçirilən "Neokolonializm: İnsan Hüquqlarının Pozulması və Ədalətsizlik" mövzusunda beynəlxalq konfransın iştirakçılarında ünvanladığı məktubunda Prezident İlham Əliyev də bu məqama toxunaraq, Azərbaycanın XXI əsrdə kolonializmin davam etməsindən və kolonializmin yeni təzahürləri meyillərinin artmasından narahatlığını dilə gətirmişdi: "Bandunq Konfransından 70 ilə yaxın dövrün keçməsinə rəğmən kolonializmi hələ də davam etdirən ölkələr var. Belə ölkələrdən biri və birincisi Fransadır".

Mütəşəkkil mübarizə

Azərbaycan 2019-cu ildə Qoşulmama Hərəkatı ölkələrinin yekdil dəstəyi ilə hərəkata sədrliyi qəbul etdiyi dövrdən etibarən Bandunq prinsiplərinə uyğun olaraq aktiv formada neokolonializmə qarşı mübarizə aparır, azad olmağa çalışan xalqları dəstəkləyir, neokolonializmlə mübarizə mövzusunun müxtəlif platformalar vasitəsilə beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətinə çatdırır.

Qeyd edək ki, ölkəmizin sədrlik etdiyi Qoşulmama Hərəkatının Əlaqələndirmə Bürosunun nazirlər toplantısı çərçivəsində 2023-cü il iyulun 6-da Bakıda "Müstəmləkəçiliyin tamamilə aradan qaldırıl-

masına doğru" adlı konfransın iştirakçıları tərəfindən Bakı Təşəbbüs Qrupu yaradılıb. BTQ XXI əsrdə hələ də müstəmləkəçilikdən əziyyət çəkən dünyanın müxtəlif bölgələrində yerləşən xalqların azadlıq uğrunda apardıqları mübarizəyə dəstək verir.

Bununla əlaqədar, BTQ ötən il sentyabrın 22-də ABŞ-nin Nyu York şəhərində yerləşən BMT-nin mənzil qərarında "Dekolonizasiya: Sakit İnqilab" adlı konfrans keçirib. Tədbirdə müstəqillik və millətçi hərəkatlarının nümayəndələri Fransa müstəmləkəçiliyindən tam azad olunanaq və müstəmləkəçiliyin kökünün kəsilməsində mübarizələrini davam etdirəcəklərini bəyan ediblər.

2023-cü ilin oktyabrında BTQ-nin təşkilatçılığı ilə Bakıda keçirilən "Neokolonializm: İnsan hüquqlarının pozulması və ədalətsizlik" adlı beynəlxalq konfransda 14 ölkənin, eləcə də Fransanın müstəmləkə altında saxladığı dənizə qədər ərazilərin, həmçinin Korsikanın təmsilçiləri iştirak ediblər.

Bakı Təşəbbüs Qrupu petisiya başladı

2024-cü il fevralın 24-də Bakı Təşəbbüs Qrupunun təşkilatçılığı ilə İstanbulda "Dekolonizasiya: İntibahın oyanışı" mövzusunda

konfrans keçirilib. Beynəlxalq konfransın yekunlarına dair yayılan kommünikedə bildirilib ki, İstanbul konfransı bir tərəfdən kolonializmdən əziyyət çəkən xalqlarla həmrəyliyin nümayiş etdirilməsinə töhfə verdi, digər tərəfdən isə Fransanın kolonial gücünə qarşı mübarizə aparmaq məqsədi daşıyan siyasi fəaliyyət çərçivəsinin təsis edilməsinə imkan yaratdı. Məlumat verildi ki, Bakı Təşəbbüs Qrupu Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsində Kanaki - Yeni Kaledoniyaya dəstək verəcək.

BTQ İstanbulda keçirdiyi konfransın ardınca vətəndaş cəmiyyəti təşkilatları adından beynəlxalq kampaniya başladı. Petisiyada Fransa Prezidenti Emmanuel Makrona müraciət edilərək, Fransanın Afrikadan oğurladığı 90 mindən artıq maddi-mədəni əsərin mənşə ölkələrinə qaytarılması tələb olunur.

Afrika ölkələrindən müstəmləkə dövründə oğurlanmış, talan edilmiş 90 mindən çox mədəni sərəvət hazırda Fransa muzeylərində nümayiş olunur. Sahara regionu ölkələrindən oğurlanmış tarix və mədəniyyət əşyalarının aqibəti isə bəlli deyil.

E.Makron 2017-ci ildə Afrikalı gənclərlə görüş zamanı bildirib ki, Afrikanın mədəni sərəvətləri Afrikada sərgilənməlidir və 5 il müddətində hər bir mədəni, tarixi əşyanın geri qaytarılacağına söz

vermişdi. Həmin vaxtdan 7 il keçməsinə baxmayaraq, Makron vədinə əməl etməyib.

Həmçinin sənəddə bildirilir ki, Parisin Quai Branly Muzeyində sərgilənən 70 min artefaktın üçdəikisinin 1885-1960-cı illərdə Afrikadan oğurlanmış mədəni mülkiyyət nümunələri olması barədə araşdırmalar mövcuddur: "Bakı Təşəbbüs Qrupu tələb edir ki, Fransa hökuməti qanunvericiliyinə dəyişiklik etməli, oğurladığı artefaktları mənəbe ölkələrinə geri qaytarmalı və qanunsuz mülkiyyətçi kimi tarixi əsərlərin qanuni mülkiyyətçisi olan ölkələrə təzminat ödəməlidir".

Fransanın utancverici əməlləri

Fransa Sakit və Atlantik okeanlarında dənizə qədər ərazilərində yaşayan xalqların azadlıq arzularına və hüquqlarına hörmət etmir, bu arzuların reallaşmasının qarşısının alınmasına mane olur.

Qvadelupa əhalisi dörd əsrdir ki, Fransanın əsarəti altında yaşayır. Ölkədə müstəqillik tərəfdarı olanlar Fransa tərəfindən öldürülür və onların sayı əhaliyə açıqlanmır.

Martinikanın təbii sərəvətləri talan olunaraq 90 faizi Fransaya və digər ölkələrə aparılır, Fransız Qvianası Fransanın müstəmləkə-

çilik siyasəti nəticəsində maliyyə və iqtisadi cəhətdən asılı vəziyyətə salınıb, qızıl mədənləri talan edilir, qızılı çıxarıaraq Fransaya daşır. İllər boyu Korsikanı müstəmləkə altında saxlayaraq burada cinayətlər törədən əliqanlı Fransa müstəqillik istəyənləri həbs edib, ya da öldürüb. Fransanın əsarətində boğulan korsikalılar bütün beynəlxalq təşkilatlardan Korsikanın suverenliyinin təmin olunması üçün kömək istəyirlər.

Fransa Qəmər Adaları İttifaqının Mayot adası üzərində suverenliyini tanımaqdan imtina edir.

Yeni Kaledoniyada əhalinin yarısının iştirakı olmadan referendum keçirilir və bu minvalla Yeni Kaledoniya xalqının müstəqil olmaq hüququ əlindən alınır.

Bu aksiyada da Azərbaycan bayrağı dalğalandırılıb

Buna görə də Yeni Kaledoniya xalqı azadlıq tələbi ilə etirazlar edir. Bu il fevralın 21-də Fransanın daxili işlər və dənizə qədər naziri Gerald Darmanın Yeni Kaledoniyaya səfəri zamanı da burada etiraz aksiyası keçirilib. Aksiya zamanı Yeni Kaledoniyanın müstəqilliyi uğrunda mübarizə aparan bir neçə fəal Fransa polisi tərəfindən həbs edilib. Fransanın müstəmləkəçilik siyasətinə qarşı növbəti etiraz aksiyası isə fevralın 27-də Yeni Kaledoniyanın paytaxtı Numeada məhkəmə qarşısında keçirilib. Etirazçılar Fransa hakimiyyəti tərəfindən saxlanılmış fəallərin azadlığa buraxılmasını tələb ediblər.

"Siyasi Məhbuslara Azadlıq" başlıqlı bəyanat yayılan aksiyada da həmişə olduğu kimi, ölkəmizə hörmət əlaməti olaraq Azərbaycan bayrağı dalğalandırılıb.

Göründüyü kimi, Azərbaycan Fransanın müstəmləkəçilik siyasətini beynəlxalq tribunallarda ifşa edir və neokolonialist ölkənin əsarəti altında inləyən xalqların azadlığı uğrunda bütün platformalarda mübarizə aparır.

*Yasəmən MUSAYEVA,
"Azərbaycan"*